

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಅವರೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ **ಡಾ.ಲೀಲಾವತಿ ದೇವದಾಸ್** ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ..

೦ಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಆಗ ತಾನೇ ಇಳಿಬಿಡಲು ತೊಡಗಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಆಗಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರು ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಜನ್ ಹಾಗೂ ಅಧೀಕ್ಷಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದರು. ನಗುಮುಖದಿಂದಲೇ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿ 'ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಹೊಗಳಿ ಕೊನೆಗೆ 'ನಿಮಗೆ ಬಾಯ್ಲರ್‌ಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇರಬೇಕಲ್ಲಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ನಾನು 'ಇಲ್ಲಾ ಸಾರ್, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ' ಅಂದೆ.

'ಆದರೂ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಾಯ್ಲರ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಾಲದು. ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ, ಫಂಡ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ' ಎಂದರು.

'ನೋಡ್ವೀನಿ ಸಾರ್' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಾರಿಕೊಂಡೆ.

ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯಿತು— ಆ ಬಾಯ್ಲರ್ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಆನೆಗಾತ್ರದ ಕಮಿಷನ್ ಪಡೆದು ವೈದ್ಯರು ಅಗತ್ಯಕೃತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಯ್ಲರ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರು! ಅವರಿಗೆ ನಂತರ ಎನ್‌ಕ್ವೆರಿಯಾಗಿ, ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಸಹ ಆಯಿತು. ನಾನು ಪಾರಾಗಿದ್ದೆ.

'ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮ್ಯೂಕಸ್ ಸ್ಕರ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಂತರ ಬಂದ ಪಾರ್ಸಲ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಸಹ ಬೆಲೆ ಬಾಳದ ಮಕ್ಕಳಾಟಕಿಯಂತಹ ಚಿಕ್ಕ ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಕರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. (ಅದಕ್ಕೆ ನಮೂದಿಸಿದ್ದ ಬೆಲೆ 35 ರೂಪಾಯಿ.) ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಒಳಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾರುವುದೂ ಜರುಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ನಾನು ಪತ್ರ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದಾಗ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾಯಿಬಾಲ ಡೊಂಕಲ್ಲವೆ?

ಮುಂದೆ ನಾನು ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿಭಾಗೀಯ ಜಂಟಿ

ನಿರ್ದೇಶಕಿಯಾದಾಗ ನಿವೃತ್ತಿಯ ದಿನವೂ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಮಿಷನರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ 'ಸಾರ್ ನನಗಿನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ಒಂದೂಕಾಲು ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ' ಎಂದು ಹಗುರವಾಗಿಯೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವರಿಗೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ!

'ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕೆಲವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ?' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ನನಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಜಿಎಂಎಸ್ (ಸರ್ಕಾರಿ ಔಷಧಿ ಮಳಿಗೆ)ಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಪತ್ರ ತಲುಪಿದಾಗ ಆಘಾತವೇ ಆಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ 'ಏನಾಲ್ಕರ್, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ' ಎಂದೆ.

'ಓಹ್.. ಜಿಎಂಎಸ್ ವಿಷಯವೇ? ನೀವು ನಿಭಾಯತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೋಗಿ ಬೇಗ ಜಾಯ್ಡ್ ಆಗಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀವಿ' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹೇಳಿ ಫೋನ್ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

ಸರಿ, ಜಿಎಂಎಸ್ ಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಹೋದೆ, ಆದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸಾಮಿ ಕುರ್ಚಿ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ! ಮೂರು ದಿನ ಸತಾಯಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಕಟುವಾದ ಆದೇಶ ಬಂದಾಗ, ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟರು.

ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿನ ಆವರಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತ ಹಾಕಿದಾಗ, ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡೆ. ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದಾಗ 'ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮೇಡಂ' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಎಷ್ಟೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಾಸನೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಅರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೇನು? ಮೋಸ ಮಾಡುವವರು 'ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ' ಅಂದರೆ ರಂಗೋಲಿಯಡಿಗೆ ತೂರುವವರಲ್ಲವೆ? ನಮೂದಿಸಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಔಷಧಿಗಳು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದವು.

ಆ ಔಷಧಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದವು? ಕಳುಹಿಸುವಾಗಲೇ ಏನೋ ಕಿತಾಪತಿ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ದಾರಿಯಲ್ಲೂ ಏನಾದರೂ ಜರುಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ವೈದ್ಯರು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ತನಿಖೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಸವಾಲು ಸಾಲದಾಗಿತ್ತು!

ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ನಮ್ಮ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ 'ಜಿಎಂಎಸ್' ನಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 1 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಕೌಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 2 ರಷ್ಟು ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಡೆ' ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದವರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಇಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮೇಡಂ.. ದುಡ್ಡು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡ, ಹೇಳಿ?' ಎಂದರು!

'ನನಗಂತೂ ಬೇಡಪ್ಪಾ, ನಾನು ಸರಳ ಜೀವಿ. ನನ್ನ ಸಂಬಳವೇ ನನಗೆ ಸಾಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸಾಗಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಾದೆ, ಕಂಪೆನಿಯವರು ಹಣದ ಕಂತೆಗಳು ತುಂಬಿದ್ದ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಲು ಮನೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದರು! ಕೊನೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ— 'ಈಗ ನನಗೆ ಬೇಡಿ. ಎಂದಾದರೂ ಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.' ಅವರನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ದಾಟಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ನಾನಾಳಕ್ಕೆ ಕೇಳಲಿ?

ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಇಳಿದಿದ್ದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬೇರುಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಪೂರಾ ಕೀಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಜಿಎಂಎಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ 'ನೀವು ಹೀಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ನೀವು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು' ಎಂದು ತಾಕಿತು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅನೈತಿಕ ಹಣದ ಸ್ವೀಕಾರ ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿ! ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಹಣ ಪಡೆಯದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ತಂದ ಔಷಧಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬೇಕಾದ ನೈತಿಕ ಬಲ ಮಾತ್ರ ನನ್ನಲ್ಲಿತ್ತು.

